

OPINIA

o całokształcie dorobku naukowego, organizacyjnego oraz w zakresie kształcenia kadr dr hab. inż. Doroty Kozaneckiej, prof. nadzw. Politechniki Łódzkiej, w postępowaniu o nadaniem tytułu profesora nauk technicznych

I. PODSTAWY OPRACOWANIA OPINII

- Pismo Dziekana Wydziału Mechanicznego Politechniki Łódzkiej prof. dr hab. inż. Zbigniewa Kołakowskiego W1/155/2011 z dnia 14.10. 2011r.
- Materiały dokumentujące aktywność naukową dr hab. inż. Doroty Kozaneckiej obejmujące: autoreferat z listą dorobku uwzględniającego podział jego na część przed i po habilitacji,
- kopie 13 wybranych przez Kandydatkę ważniejszych Jej prac, wraz ze stosownymi oświadczeniami współautorów,
- egzemplarz monografii „*Diagnostyka mechatronicznego układu wirującego maszyny*”.

II. SYLWETKA KANDYDATKI

Dr hab. inż. Dorota Kozanecka jest absolwentką Wydziału Elektrycznego Politechniki Łódzkiej, którą ukończyła w roku 1970 w zakresie automatyki. Stopień naukowy dr nauk technicznych otrzymała w 1983 roku na Wydział Mechanicznym Politechniki Łódzkiej, zaś w roku 2000 uzyskała stopień dr hab. na podstawie rozprawy habilitacyjnej pt. „*Sterowane cyfrowo łożysko magnetyczne*”, i przewodu habilitacyjnego przeprowadzonego na Wydziale Mechanicznym Politechniki Łódzkiej.

Kwalifikacje Kandydatki ukształtowane zostały doświadczeniami zawodowymi wyniesionymi z pracy w zespołach badawczo-dydaktycznych: Instytutu Okrętowego Politechniki Gdańskiej, gdzie pracowała w latach 1971-1975, oraz Instytucie Maszyn Przepływowych Politechniki Łódzkiej, z którym jest związana nieprzerwanie pracą od roku 1975. Swoją wiedzę i doświadczenia zawodowe ugruntowała stażami naukowymi w *ECOLE CENTRALE DE LYON*, oraz *EADS Eurocopter*, Marignane we Francji.

Osiągnięcia zawodowe i związane z nimi wyniki prac naukowo-badawczych dr hab. inż. Doroty Kozaneckiej mają charakter interdyscyplinarny i stanowią powiązanie problematyki dwóch dyscyplin naukowych: mechaniki oraz automatyki i mechatroniki. Są spójne programowo, kreśląc rozwiązania licznych problemów, stosunkowo słabo obecnych w literaturze przedmiotu, dedykowanych projektowaniu konstrukcji nowej generacji maszyn, których wirniki są łożyskowane w cyfrowo sterowanych łożyskach magnetycznych. Formułują rozpoznania ważnych poznawczo i aplikacyjnie determinant, określających, pożądane w eksploatacji, sterowania własnościami dynamicznymi maszyn wirnikowych małych i średnich mocy, posadowionych na magnetycznych łożyskach.

W nurcie tych rezultatów są widoczne ważne osiągnięcia Kandydatki dedykowane problemom:

- modelowania systemów aktywnych łożysk magnetycznych;

- budowy relacji diagnostycznych dla maszyn wirnikowych posadowionych na łożyskach magnetycznych – na podstawie modeli rozważanego systemu dynamicznego, odpowiednio zweryfikowanych i dostrojonych eksperymentalnie;
- technologii projektowania cyfrowych sterowań własnościami dynamicznymi łożysk magnetycznych;
- opracowanie wskazań aplikacyjnych i wzorców wykonawczych do budowy informatycznych systemów diagnostycznego nadzoru poprawności pracy magnetycznych węzłów łożyskowych;
- budowy instrumentalizacji pomiarowej i metod pomiarowych dla systemów monitorujących funkcjonowanie maszyn wirnikowych posadowionych na łożyskach magnetycznych.

W tych obszarach badawczych Kandydatka rozwinęła i wdrożyła liczne swoje koncepcje wykonawcze i ich aplikacyjne implementacje z zakresu: metodologii i praktyki sterowania oraz monitorowania poprawności funkcjonowania magnetycznych węzłów łożyskowych maszyn wirnikowych.

Dr hab. inż. Dorocie Kozaneckiej udało się w swoich pracach zintegrować rozważania teoretyczne z praktyką konstrukcyjną magnetycznych łożyskowań wirników maszyn, i powiązanych z nimi realizacji wykonawczych diagnostyki ich stanu. Dokonania Kandydatki na polu budowy rozwiązań diagnostycznych, dla tej grupy systemów mechatronicznych, *wypełniają pewną lukę w obszernej i skomplikowanej materii aktualnego stanu wiedzy* związanej tworzeniem podstaw metodologicznych dla budowy rozpoznawczych układów mechatronicznych.

Mają one wyraźnego adresata dla ich aplikacji, niosąc sobą istotny ładunek innowacyjności technicznej. Są silnie powiązane z szeregiem realizowanych przez dr hab. inż. Dorotę Kozanecką własnych projektów grantowych, czy Jej uczestnictwem w licznych pracach, w tym w europejskich projektach realizowanych wspólnie z *ONERA (Office National d'Etudes et Recherches Aerospatiales)* oraz *EADS Eurocopter*, w ramach zawartych z nimi umów bilateralnych przez Instytut Maszyn Przepływowych Politechniki Łódzkiej, przy aktywnym zaangażowaniu Kandydatki.

III. OCENA DOROBKU NAUKOWEGO

Jak wynika z nakreślonej wyżej charakterystyki sylwetki dr hab. inż. Doroty Kozaneckiej, Jej działalność naukowo-badawcza, w przeważającym okresie pracy, koncentrowała się wokół problemów analizy pracy łożysk magnetycznych, diagnostyki poprawności ich funkcjonowania i budowy przynależnych im systemów nadzorujących bezpieczeństwo ich eksploatacji, zarówno w ich metodologicznym, jak i algorytmicznym wymiarze. Jej poszukiwania nakierowane były na opracowanie metodologii badań niekonwencjonalnych rozwiązań konstrukcyjnych łożyskowania, ich weryfikacji eksperymentalnej, z ścisłym odniesieniem praktyczno-aplikacyjnym. Ich znaczenie dokumentuje uczestnictwo w 16 projektach KBN (po habilitacji 8) w tym kierownictwo 4 projektami (2 po hab.), liczbą 27 zrealizowanych prac dla przemysłu (20 po uzyskaniu stopnia hab.) oraz 7 (przed uzyskaniem stopnia dr hab.) w pracach realizowanych przy współpracy z partnerem zagranicznym (5), a także 1 zgłoszeniem patentowym.

Syntetyczny przekaz informacji z ich realizacji, i uzyskanych w nich osiągnięciach naukowo-badawczych znalazł prezentację w zwyczajowej *„monografii profesorskiej”* pt. *„Diagnostyka mechatronicznego układu wirującego maszyny”*. Jest ona ważną i unikatową pozycją w literaturze problemów diagnostycznych, zawierającą rozważania i wskazówki względem procesów diagnozowania poprawności pracy niekonwencjonalnych łożysk ślizgowych w maszynach wirnikowych. Określa perspektywiczne obszary badań istotne w metodologii diagnozowania rozważanych systemów aktywnego łożyskowania maszyn wirnikowych.

Nacechowanie prac naukowo-badawczych dr hab. inż. Doroty Kozaneckiej elementami aplikacyjnymi jest mocnym atutem jej dorobku, na który składa się 88 pozycji publikacyjnych. W ostatnim okresie, podlegającym szczególnej ocenie, tj. po uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego, Kandydatka była autorem monografii, współautorem 1 rozdziału w monografii, a także 4 podręczników (skryptów) w tym 1 w języku francuskim. W okresie tym opublikowała także 18 artykułów, w prestiżowych dla środowiska naukowego, czasopismach zagranicznych tj. *Communications In Nonlinear Science and Numerical Simulation, Elsevier, Solid State Phenomena-Trans Tech Publications Ltd. Switzerland*, czy krajowych: *Journal of of Theoretical and Applied Mechanics, Machine Dynamics Problems* oraz w recenzowanych artykułach i publikowanych referatach konferencji o zasięgu międzynarodowym (14) oraz krajowym (13).

Oceniając dorobek naukowo-badawczy dr hab. inż. Doroty Kozaneckiej można stwierdzić, że jest on ilościowo znaczny i nie budzi zastrzeżeń. Są w nim liczne prace samodzielne, a ich istotna część publikowana była w anglojęzycznej wersji językowej, które są w obiegu międzynarodowym, a także cytowane w czasopismach. Prezentowany dorobek określa wystarczająco dużą aktywność publikacyjną Kandydatki. W strukturze dorobku przeważającą grupą prac, są wartościowe doniesienia konferencyjne. Tą cechą dorobku publikacyjnego można przypisać grupom aktywnych badaczy uczestniczących w wielu projektach, jako odpowiedź na wymóg szybkiego obiegu informacji o dokonaniach, głównie w aplikacyjnych obszarach nowych technologii. Mam świadomość, że ta cecha wartościowania dorobku dr hab. inż. Doroty Kozaneckiej może sprowokować pewną dyskusję. W moim jednak odczuciu, poprzez tą grupę prac Kandydatka dobrze zaznaczyła swoją obecność w nauce i wypromowała swoje dokonania.

Na szczególną uwagę zasługuje dobrze zaznaczona Jej wystąpieniami, obecność na ważnych międzynarodowych konferencjach i kongresach naukowych tj.: *Seminaire d'Information et d'Echanges sur la Pivoterie des Machines Tournantes, EdF, Cap d'Agde, France, 1995, The XIV World Congress IMEKO, Tampere, Finland 1997, The 7th International Symp. on Transport Phenomena and Dynamics of Rotating Machinery, ISROMAC-7, USA, 1998, International Conference on Vibration Engineering and Technology of Machinery VETOMAC-1, India, 2000, World Multiconference on Systemics, Cybernetics and Informatics, USA, 2001, International Symposium on Stability Control of Rotating Machinery, ISCORMA, Gdańsk, 2003, 7th 8th 10th International Conf. on Dynamical System.* Uczyniły Ją znaną i cenioną w środowisku naukowym *specjalistką* z zakresu rozwoju mechatronicznej technologii aktywnego łazyskowania układów wirnikowych, zarówno w obszarze doskonalenia metodologii ich projektowania, jak i budowy przyporządkowanych im systemów monitorujących.

Jej pozycję i autorytet w środowisku naukowym dokumentuje wielokrotny wybór Jej osoby na recenzenta artykułów w czasopismach – 21 (w tym 9 w renomowanych czasopismach zagranicznych lub i o zasięgu międzynarodowym i 12 w czasopismach o zasięgu krajowym), jak np. *The Archive of Mechanical Engineering, Journal of Theoretical and Applied Mechanics, Communications in Nonlinear Science and Numerical Simulation, Elsevier, Mechanical Systems and Signal Processing, Acta Mechanica et Automatica, PAK.* Była również recenzentką grantów KBN oraz artykułów na konferencje zagraniczne i międzynarodowe (*ISCORMA, Mechatronic Systems and Materials, AIMETH, SYMKOM*) i krajowe (*PPM, MKM, KKM*).

Podsumowując ten punkt opinii stwierdzam, że dorobek naukowy Kandydatki jest dobrze udokumentowany: monografiami, artykułami w czasopismach o zasięgu międzynarodowym i krajowym oraz referatami wygłoszonymi na konferencjach zagranicznych i krajowych. Został on istotnie powiększony względem momentu uzyskania stopnia doktora habilitowanego. Na uwagę zasługuje też Jej aktywność w pozyskiwaniu zleceń przemysłowych oraz pozyskiwania wielu projektów badawczych KBN-u, których była kierownikiem i głównym wykonawcą .

W konkluzji stwierdzam, że w mojej opinii dorobek naukowy Kandydatki w wystarczającym stopniu spełnia wymagania stawiane przed kandydatem do tytułu profesora.

IV. OCENA DZIAŁALNOŚCI DYDAKTYCZNEJ I ORGANIZACYJNEJ

Dr hab. inż. Dorota Kozanecka ma istotny dorobek w zakresie organizacji i realizacji procesu wyższego kształcenia. Prowadzi zajęcia dydaktyczne w obszarze zgodnym z własnymi badaniami naukowymi. Jest cenionym dydaktykiem, prowadzącym wykłady na wszystkich kierunkach studiów dziennych magisterskich i inżynierskich z: „*Podstaw Metrologii*”, „*Automatyzacji Systemów*”, oraz „*Metrologie Technique et Instrumentation*” dla studentów Centrum Kształcenia Międzynarodowego Politechniki Łódzkiej.

Jest Autorką wielu stanowisk laboratoryjnych i treści programowych dla prowadzonych przez nią zajęć seminaryjnych i ćwiczeń, w laboratoriach: Podstaw Metrologii, Automatyzacji Systemów Energetycznych. Na tych polach jest twórcą autorskich programów nauczania do których szeroko wprowadził nowoczesne pomoce dydaktyczne. Jest autorem, bądź współautorem 4 pozycji materiałów i wydań skryptowych.

Wypromowała liczne grono inżynierów oraz magistrów inżynierów w specjalnościach: Systemy Maszyn i Urządzeń Energetycznych, a także Technika i Handel oraz na kierunku Energetyka, którzy rozwiązywali problemy z obszaru badawczego Kandydatki. Ponadto recenzowała i sprawowała opiekę nad realizacją kilku prac dyplomowych w języku angielskim i francuskim. Odpowiada za programy realizowane na kierunku studiów „Energetyka”, którego jest opiekunem oraz przewodniczącą Komisji Egzaminów dyplomowych.

Jest cenionym dydaktykiem, a prowadzone przez nią zajęcia oznaczają się nowatorskim podejściem do omawianych zagadnień (*zawierają prezentację postępu w przedmiotowych dziedzinach*) i są powiązane z aktualnymi i perspektywicznymi rozwiązaniami technicznymi, a także potrzebami kształceniowymi rynku.

Wysoko należy ocenić działalność dr inż. Doroty Kozaneckiej w kształceniu kadry naukowej. Pod jej opieką zostały zakończone i obronione 2 prace doktorskie, które zostały wysoko ocenione i zgłoszone do wyróżnienia, zaś 3 jest na ukończeniu. Pełniła również obowiązki przynależne obecnie promotorowi pomocniczemu, w jednym z przewodów doktorskich, a także recenzenta w przewodzie doktorskim. Przez 8 ostatnich lat pełniła obowiązki kierownika studiów doktoranckich na kierunku Budowa i Eksploatacja Maszyn, prowadząc również wykłady z „*Metodyki Badań Naukowych*”. Od wielu lat bierze udział w prowadzeniu seminariów doktorskich, będąc ich współorganizatorem oraz prowadząc wykłady i seminaria tematycznie związane z rozwijaną przez siebie specjalnością naukową. Ważnym wyróżnikiem zaangażowania w proces dydaktyczny jest Jej wkład w organizację studenckich praktyk wymiennych z *Uniwersytetem w Sankt Petersburgu*, a także tworzenie programów pobytu studentów obcokrajowców w ramach praktyk *IASTE*.

Dr hab. inż. Dorota Kozanecka bierze czynny udział w życiu naukowym i organizacyjnym środowiska naukowego w kraju i zagranicą. Jest członkiem licznych organizacji naukowych tj.: Polskiego Towarzystwa Diagnostyki Technicznej, Komisji Kształcenia Komitetu Metrologii PAN oraz Komisji Podstawowych Problemów Metrologii i Aparatury Naukowej PAN, Polskiego Towarzystwa Pomiarów, Automatyki i Robotyki POLSPAR oraz Łódzkiego Towarzystwa Naukowego, w którym jest członkiem Zarządu V Wydziału od roku 2005. Jest redaktorem i członkiem Komitetu redakcyjnego czasopisma *CIEPLNE MASZYNY PRZEPŁYWOWE – TURBOMACHINERY*, a także była członkiem Rady Programowej czasopisma „*Ważenie, Dozowanie, Pomiary*”.

Wyrazem uznania kwalifikacji naukowych Kandydatki przez środowisko, jest jej powołanie do Rady Naukowej Instytutu Lotnictwa w Warszawie (gdzie pełni funkcję wiceprzewodniczącej). Będąc znaną i cieszącą się autorytetem w środowisku naukowym jest często powoływana do grona komitetów naukowych i organizacyjnych krajowych i międzynarodowych sympozjów i konferencji, a także powierza się Jej obowiązki przewodniczenia ich obradom zarówno w kraju, jak i za granicą.

Dr hab. inż. Dorota Kozanecka zawsze aktywnie uczestniczyła w rozwoju jednostki Ją zatrudniającej. Jest, i była członkiem licznych Komisji powoływanych przez Radę Wydziału Mechanicznego Politechniki Łódzkiej, a także przez uczelnię Ją zatrudniającą. Za swojej osiągnięcia na polu działalności naukowo-badawczej, organizacyjnej i dydaktycznej była wielokrotnie wyróżniana licznymi nagrodami Rektora Politechniki Łódzkiej oraz Dyrektora Instytutu Maszyn Przepływowych, a także uhonorowana Medalem Komisji Edukacji Narodowej oraz Srebrnym Krzyżem Zasługi.

V. WNIOSEK KOŃCOWY

Uwzględniając wymagania stawiane kandydatom do tytułu naukowego profesora wyrażam pogląd, że:

- łączne osiągnięcia naukowo-badawcze Kandydatki uzyskane przed i po habilitacji spełniają stawiane zwyczajowo wymagania w przewodach na tytuł naukowy profesora. Jej osiągnięcia są wartościowe, dobrze udokumentowane. Wnoszą nowe pierwiastki wiedzy do dziedziny projektowania, diagnostyki i eksploatacji systemów aktywnego łożyskowania układów wirnikowych maszyn. Główna część prezentowanych w nich rozwiązań powstała w ścisłym powiązaniu z potrzebami, jakie narzucają wymogi bezpieczeństwa w procesie eksploatacji systemów maszynowych. Spełniają przy tym główny wymóg Ustawy tj. znaczącego powiększenia dorobku naukowego po habilitacji.
- Dr hab. inż. Dorota Kozanecka posiada bogaty dorobek w zakresie kształcenia młodej kadry. Oprócz wypromowanych 2 doktorów, sprawuje opiekę nad dalszymi kandydatami do stopnia doktora, z których 1 ma już przewód na ukończeniu. Zbudowała tym samym podwaliny szkoły naukowej ukierunkowanej na tworzenie i rozwijanie metodologii projektowania i diagnozowania mechatronicznych, aktywnych systemów łożyskowania maszyn wirnikowych.
- Kandydatka do tytułu aktywnie uczestniczy w pracach różnych gremiów naukowych. Jest w nich rozpoznawalna i ma uznanie środowiska.
- Dr hab. inż. Dorota Kozanecka prezentuje umiejętności nawiązywania kontaktów z przemysłem, ma osiągnięcia w zakresie transferu wiedzy i poszukiwania możliwości wdrażania w praktyce wyników realizowanych przez siebie prac naukowych.

Te elementy działalności naukowo-badawczej, dydaktycznej i organizacyjnej określiły ***Jej pozycję naukową w środowisku i pozwoliły uzyskać identyfikowalną pozycję w dziedzinie budowy i eksploatacji maszyn.***

Biorąc pod uwagę wszystkie elementy mojej opinii stwierdzam, że Kandydatka spełnia wymagania przewidziane *Ustawą o Tytule i Stopniach Naukowych* i chciałbym rekomendować Radzie Wydziału Mechanicznego Politechniki Łódzkiej poparcie wniosku do Centralnej Komisji, w sprawie nadania dr hab. inż. Dorocie Kozaneckiej tytułu naukowego profesora w zakresie nauk technicznych.

